

Leg for alvor

Aktivitetsbaseret indsats på Bakkegården

Indsatsteori – Version 3

December 2021

DE
FACT
UM

INDHOLD

1	Indledning	1
2	Implementeringsgrundlag	1
3	Logisk model	6
3.1	Ressourcer	6
3.2	Aktiviteter	6
3.3	Resultater	7
4	Faglige antagelser	9
5	Kontekstfaktorer	9
6	Indikatorer og datakilder.....	10
6.1	Ressourcer	10
6.2	Aktiviteter	11
6.3	Resultater for de unge	12
6.4	Resultater for den enkelte fagperson	14
6.5	Resultater for organisationen og det faglige miljø.....	15
6.6	Kontekstfaktorer	15
7	Appendiks A: Principper for den nye indsats.....	17
8	Appendiks B: Hvad er indsatssteori?	19

1 Indledning

Dette papir rummer første version af en indsats teori¹ for den Theraplay-inspirerede indsats, som den sikrede døgninstitution Bakkegården i Region Sjælland skal udvikle og afprøve i perioden frem til efteråret 2023.

Dokumentet er i første omgang udarbejdet til brug i forbindelse med DEFACTUM's evaluering af udviklingsforløbet. På længere sigt skal det dog også fungere som en vigtig del af grundlaget for en metode- og implementeringsguide med sigte på andre sociale tilbud med beslægtede målgrupper. Indsats teorien vil således blive revideret i lyset af evalueringsresultaterne ved projektafslutning og evt. ved evalueringens midtvejsmåling.

2 Implementeringsgrundlag

Problemforståelse Dette projekt vedrører udvikling og afprøvning af Theraplay-inspireret indsats på den sikrede døgninstitution Bakkegården ud fra en neuroaffektiv udviklingspsykologisk tilgang. Afsættet for projektet er et formodet udviklingspotentiale i den faglige indsats for de unge.

Bakkegården har en hypotese om, at tilgangen til den enkelte unge på institutionen ikke altid hviler på en tilstrækkelig god forståelse af, hvor den unge står rent udviklingsmæssigt, nu og her. Risikoen er dermed, at indsatsen til tider i for høj grad bliver relateret til medarbejdernes egne generelle forestillinger om og forventninger til unge menneskers udvikling.

Det kan betyde, at den unge føler sig misforstået; ikke hørt og set i tilstrækkelig grad. Og det indebærer en risiko for, at forventningerne til den unge sættes for højt eller for lavt i forhold til vedkommendes faktiske udviklingsniveau.

Hypotesen er, at dette fx kan ske, hvor den unge ikke har et talesprog eller omvendt i en situation, hvor den unges talesprog umiddelbart fremstår bedre, end det faktisk er. En tredje mulighed er, at den unges fysiske fremtræden kan give en misvisende idé om, hvor vedkommende står, rent udviklingsmæssigt.

Konsekvensen af at forstå og møde de unge med utilstrækkelig erkendelse af deres følelsesmæssige modningsgrad kan være, at der opstår unødige konflikter og unødigt modstand fra den enkelte unge; at man gensidigt kommer skævt ind på hinanden. Dette kan alvorligt svække mulighederne for at nå de socialpædagogiske målsætninger for indsatsen på Bakkegården.

Målgruppe Målgruppen for Theraplay-inspireret indsats er som udgangspunkt sammenfaldende med de sikrede døgninstitutioners målgruppe generelt – dvs. alvorligt kriminalitetstruede unge, som typisk også har massive sociale og øvrige udfordringer. Aldersmålgruppen er som udgangspunkt 15-17 år, men kan udvides til 12-23 år.

¹ DEFACTUM's indsats teorikoncept er beskrevet i dette dokument's appendiks B.

Bakkegården er national kompetenceinstitution for mentalt retarderede unge med kriminel adfærd, hvilket betyder, at hovedparten af de unge på Bakkegården er mentalt retarderede (dvs. har en IQ < 70). Bakkegårdens samlede målgruppe (inklusive åbne pladser og særforanstaltninger) er desuden ældre end på landets øvrige sikrede institutioner. Ca. halvdelen af de unge med ophold på Bakkegården er aktuelt over 17 år.

Forventningen er, at Theraplay-inspireret indsats kan vise sig særligt værdifuld for institutionens specifikke målgruppe. Ofte profiterer disse unge nemlig ikke optimalt af den samtalebaserede socialpædagogik, som generelt praktiseres på de sikrede institutioner. Som sagt regner man dog også med, at unge med normalt kognitivt funktionsniveau kan profitere af indsatsen.

Formål

Formålet med afprøvning af en neuroaffektivt forankret, Theraplay-inspireret indsats på Bakkegården er at udvikle en faglig platform for at forstå og møde den enkelte unge i pagt med vedkommendes følelsesmæssige modningsgrad.

Der er to spor i dette arbejde: Først og fremmest er målet at styrke udsigten til, at alle unge på Bakkegården mødes på en relevant måde og med relevante krav og forventninger. Indsatsen kan dermed løfte virkningen af Bakkegårdens faglige indsats for og med den enkelte unge på kort såvel som langt sigt. På kort sigt således at de unge kan få en mindre impulsstyret, mere hensigtsmæssig måde at møde omgivelserne på. Og på længere sigt således at de kan opnå højere livskvalitet og bedre kan begå sig i relevante sociale sammenhænge.

Et yderligere mål er dog at skabe succesoplevelser for medarbejderne i samspillet med de unge. Det kan nås gennem den gevinst i faglig fleksibilitet, som arbejdet med indsatsen kan give den enkelte. Heri ligger et potentiale i retning af faglig tilfredsstillelse, arbejdsglæde, medarbejdertrivsel, reduceret sygefravær m.m. Disse gevinster forventes at virke positivt tilbage på Bakkegårdens målopfyldelse i forhold til de unge.

Lovgivningsgrundlag

Grundlaget for iværksættelse af indsatsafprøvningen er for det første servicelovens bestemmelser om sikret døgnanbringelse af børn og unge (§ 66, stk. 7) samt om botilbud til voksne (§ 107 og § 108). Desuden henvises til servicelovens overordnede formålsparagraf (§ 1), som præciserer, at den sociale indsats kan handle om rådgivning og støtte, forebyggende socialfaglig indsats og omsorg med fokus på bl.a. psykiske funktionsnedsættelser.

Teori- og værdigrundlag

I arbejdet med at udvikle indsatsen vil Bakkegården trække pragmatisk på forskellige teoretiske ressourcer (se nedenfor). Målet er at 'spille bold' op ad teorierne, hente inspiration i og relatere til dem. Der vil ikke ske en manualisering, og

Bakkegården ønsker at undgå en usmidig determinering af fagpersonernes arbejde med at udvikle indsatsen.

Bakkegården ønsker for det første at udvikle den Theraplay-inspirerede indsats afstemt og integreret med institutionens faglige fundament i det selvpsykologiske udviklingssyn, som oprindeligt blev udviklet af den østrigsk-amerikanske psykolog Heinz Kohut.

En aktuel fortolkning af selvpsykologien indebærer fire 'rettetheder' i det socialpædagogiske arbejde, som indsatsen skal udvikles i pagt med:²

1. Anerkendelse
2. Mestring
3. Engagement
4. Samhørighed

For det andet skal den Theraplay-inspirerede indsats udvikles med afsæt i en neuroaffektiv udviklingspsykologisk tilgang, som i første række trækker på Susan Harts arbejde.³ Den neuroaffektive udviklingspsykologi hviler på både udviklingspsykologi og hjerneforskning, og giver et grundlag for at skabe et samspil med de unge, hvor de mødes med et neuroaffektivt passende niveau af udfordringer og får en oplevelse af at være rummet og af at høre til.

Sluttelig vil indsatsen blive udviklet med inspiration fra legeterapiformen Theraplay.⁴ Theraplay er som udgangspunkt udviklet med sigte på at styrke den sunde tilknytning mellem forældre og børn op til 12 år gennem et legende og omsorgsfuldt terapeutisk samvær. Der vil med andre ord være behov for en tilpasning til Bakkegårdens kontekst, faglige miljø og målgruppe med afsæt i selvpsykologien, den neuroaffektive tilgang og Bakkegårdens mangeårige erfaring som socialt tilbud.

Et foreløbigt bud på en udmøntning af de principper, som skal være guidende for indsatsen for den enkelte unge, er:

1. Kom på 'bølgelængde'
2. Skab skræddersyet indsats 'i øjenhøjde'
3. Brug dig selv
4. Hav en legende tilgang
5. Skab struktur
6. Vis og skab engagement
7. Giv omsorg
8. Skab udfordringer

² Hansen, Jan Tønnes (2001): *Selvet som rettethed – en teori om noget af dét, der driver og former menneskeliv*, Århus: Klim.

³ Se fx Hart, Susan (2006): *Hjerne, samhørighed, personlighed. Introduktion til neuroaffektiv udvikling*, København: Hans Reitzel.

⁴ Norris, Vivien (2020): *Theraplay® – The Practitioner's Guide*, London: Jessica Kingsley Publishers.

Princip 1-3 kan ses som en udfoldning af den neuroaffektive tilgang, mens princip 4-8 afspejler de fire "essentielle kvaliteter" i relationen, som udpeges i Theraplay, samt den legende tilgang. Principperne er gengivet i mere udfoldet form i et appendiks bagest i dette dokument.

Organisatorisk og ledelsesmæssig forankring

Udgangspunktet for forankringen af arbejdet med indsatsen på Bakkegården er, at "alle er med" – ledere, medarbejdere og organisationens forskellige afdelinger og enheder. Alle skal inddrages i udvikling og afprøvning.

Der etableres dog en projektorganisering med følgende elementer:

- Små implementeringsgrupper på 2-3 personer i hver afdeling/enhed med deltagelse fra både ledelses- og medarbejderside.
- To efteruddannede specialister i neuroaffektiv udviklingspsykologi m.m. med tværgående jobfunktioner som henholdsvis klinisk psykolog og pædagogisk konsulent.
- En tværgående implementeringsgruppe for projektet som helhed med repræsentation af ledere og medarbejdere, herunder de to specialister.
- Udvalgte medarbejdere certificeret i brugen af analyseredskabet Neuroaffektiv Analyse (NAA). Disse medarbejdere skal fungere som ressourcepersoner og frontløbere i implementeringen på afdelingerne.
- Særligt ansvar placeres hos det samlede lederteam på Bakkegården. Lederne skal løbende holde fokus, sætte indsatsen på dagsordenen, prioritere tid og rum til arbejdet.

Ressourceforbrug

Ressourceforbruget i forbindelse med forankring af Theraplay-inspireret indsats på Bakkegården kan opdeles i en implementeringsfase (ca. 2½ år) og en efterfølgende driftsfase.

Implementering

Der foretages en betydelig investering i uddannelse og kompetenceudvikling:

- Uddannelse af to tværgående specialister i neuroaffektiv udviklingspsykologi (etårig uddannelse)
- 11 medarbejdere certificeres i anvendelse af NAA
- Uddannelsesindsats i afdelinger/enheder: En samlet dag for alle medarbejdere på tværs af organisationen samt fem undervisningsdage for afdelinger/enheder hver for sig

- Bakkegårdsens ledelsesteam deltager i kursus i neuroaffektiv tilgang.

Derudover forventer Bakkegården at skulle foretage en kontinuerlig investering i at sætte den nye indsats på dagsordenen i implementeringsfasen. Herunder via dialog og sparring i organisationens fora samt via inddragelse af ledere og medarbejdere i udadvendt formidling med afsæt i en fælles stolthed og klarhed, en fælles fortælling.

Drift

Bakkegården forventer at skulle investere løbende i at sikre forankring og videreførelse af indsatsen efter implementeringsfasen:

- Neuroaffektiv tilgang og Theraplay-inspireret indsats gøres til en del af det faste introkursus for nye medarbejdere
- Løbende supplering af uddannelse og certificering efter behov (især ved jobskifte)
- Der afholdes tilbagevendende undervisningsdage for alle – fx én dag om året
- Drøftelse og vidensdeling ift. indsatsen sættes på dagsordnerne for personalemøder som fast punkt
- Løbende adgang til at trække på vejledning og sparring fra de to specialister.

Kvalitetssikring

Det vigtigste kvalitetssikringstiltag er at lægge undervisning, supervision og sparring ud på afdelingerne. Dermed kan der løbende blive samlet op på utilsigtede hændelser, ligesom en mulig oplevelse af at være kørt fast eller af at lykkes mindre godt (*eller* af have fundet gode løsninger) kan blive delt og drøftet. Målet for forankringen i afdelingerne er, at den enkelte medarbejder over tid udvikler sit blik på det, der sker i en selv og i relationerne; både egne 'aha-oplevelser' og de ting, man ikke selv umiddelbart opdager.

Et yderligere element i kvalitetssikringen er den rolle som underviser, vejleder og supervisor, som skal udfyldes af en fast tilknyttet ekstern specialist, både i implementerings- og driftsfaserne. Der lægges vægt på at tilknytte en specialist, der kan falde ind rent metodisk (med tanke på neuroaffektiv tilgang og Theraplay-inspireret indsats) såvel som med tanke på den røde tråd i Bakkegårdsens faglige arbejdsgrundlag opbygget over en årrække.

Sluttelig skal det nævnes, at den ovenfor beskrevne løbende investering i at fastholde og opdatere kompetencer og fokus ved personaleudskiftning m.m. tjener en kvalitetssikrende funktion.

Mulige risikofaktorer

De vigtigste faktorer, som forventes at kunne hæmme implementeringen af Theraplay-inspireret indsats, er:

- At for mange nøglepersoner forlader Bakkegården på én gang
- At Bakkegården udfordres ift. rekruttering af nye medarbejdere med den rette profil
- At det ikke i praksis lykkes at sikre et tilstrækkeligt bredt forankret ejerskab hos ledere og medarbejdere og i de forskellige enheder
- At implementeringen berøres af markante samfundsmæssige begivenheder (fx genopblusning af covid-19 eller lign.)
- At der sker store, hurtige ændringer i belægningsgraden på Bakkegården (fx i en situation, hvor sjællandske kommuner etablerer et fælles målrettet tilbud til Bakkegårdens særlige målgruppe)
- At der sker nationale lovgivningsændringer, som på forskellig vis normerer, hvordan arbejdet skal tilrettelægges på institutioner som Bakkegården. Det kunne fx være en situation, hvor der indføres krav om, at alle sikrede institutioner skal anvende bestemte typer kognitive interventioner.

3 Logisk model

Figuren på den følgende side illustrerer den overordnede logiske model for udvikling og afprøvning af den Theraplay-inspirerede indsats på Bakkegården.

3.1 Ressourcer

Projektets vigtigste ressourcer fordeler sig på fire kategorier. For det første trækkes der på forskellige faglige, teoretiske og metodiske ressourcer. Herunder Bakkegårdens etablerede faglige platform samt de projektspecifikke teorier, metoder og redskaber. For det andet forudsætter projektet naturligvis en investering af medarbejdertid (herunder som indsats fra de to efteruddannede interne specialister) og ledelsesunderstøttelse. En tredje projektressource er ekstern undervisning, vejledning og processtøtte fra en faglig specialist samt proces- og evalueringskonsulenter. Sluttelig indgår øvrige ressourcer i form af tidstro data og en pulje til anskaffelser i forbindelse med aktiviteter med de unge.

Tovejs-pilen mellem ressourceboksen og klyngen af aktiviteter med overskriften "Udvikling & tilpasning" indikerer, at disse aktiviteter er med til at skabe centrale ressourcer i projektet – fx Theraplay-inspirerede metoder og redskaber.

3.2 Aktiviteter

Som det fremgår af figuren nedenfor fordeler projektets aktiviteter sig på tre kategorier: Udvikling & tilpasning, Ledelse & understøttende processer samt Afprøvning. Der er en

høj grad af gensidighed mellem de tre kategorier af aktiviteter som vist med tovejs-pilene. Fx således at indsatsafprøvning gennem Theraplay-inspirerede mødeøjeblikke leverer læringsgrundlag for indsatsstilpasning – som på sin side leverer grundlag for planlægning af nye indsatsafprøvnings.

Den mest vitale aktivitet i forbindelse med projektet er de Theraplay-inspirerede mødeøjeblikke. En vigtig opgave i forbindelse med projektet er at afklare, hvilke typer aktiviteter, der giver bedst mening og bedst udbytte for de unge. Der er dog på forhånd en række bud på mulige brugbare aktivitetstyper:

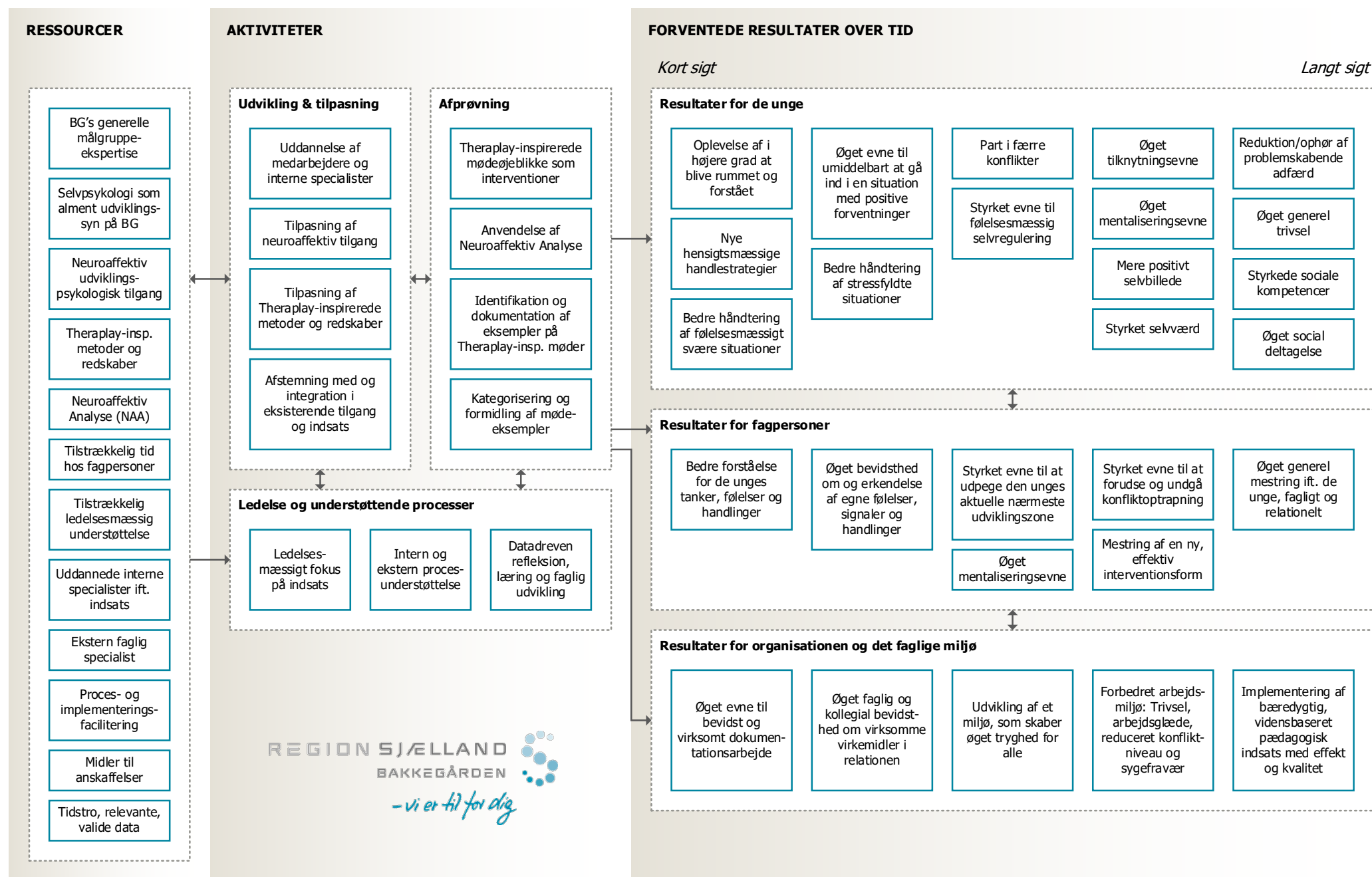
- Sport (fx fodbold, basketball, vægttræning m.m.)
- Skateboard, parkour og andre street-aktiviteter
- Aktiviteter med inspiration fra TikTok, YouTube, Instagram m.m.
- Aktiviteter med inspiration fra aktuelle film, tv-serier m.m. (fx Squid Games)
- Brætspil og andre typer fysiske spil
- Computerspil
- Musik
- Kost og madlavning
- Massage
- Udstrækning
- Yoga
- Meditation
- Åndedrætstræning

3.3 Resultater

Resultatsiden af projektet fordeler sig ligeledes på tre typer: først og fremmest selvfølgelig positive resultater og udfald for de unge på Bakkegården, men udviklings- og implementeringsarbejdet forventes også at give anledning til faglige resultater for de enkelte medarbejdere og organisatoriske resultater for det faglige miljø; for Bakkegården som helhed.

Projektets interessenter er meget bevidste om, at de langsigtede mål opstillet nedenfor i forhold til de unge ikke vil være realistiske at nå i forhold til alle unge på Bakkegården. Her er det dog en vigtig pointe, at det vil være en stor gevinst, for den enkelte unge og fra et samfundsmæssigt perspektiv, selv hvis det i konkrete tilfælde 'kun' lykkes at opfylde mere kortsigtede, knapt så ambitiøse mål – som fx "Bedre håndtering af følelsesmæssigt svære situationer" og "Part i færre konflikter".

Figur 1 - Logisk model: Theraplay-inspireret indsats på Bakkegården

4 Faglige antagelser

Nedenstående er, i komprimeret form, de faglige antagelser, som ledere og medarbejdere på Bakkegården lægger til grund ved igangsætningen af arbejdet med udviklings- og afprøvningsprojektet:

- At arbejde ud fra en målrettet neuroaffektiv tilgang og Theraplay-inspireret indsats kan muliggøre relevant og målbar følelsesmæssig udvikling hos de unge i deres nærmeste udviklingszone.
- Et fagligt kompetenceløft via udviklingsprojektet vil overordnet kunne give positive borgeroplevede, faglige og organisatoriske effekter.
- En neuroaffektiv tilgang og Theraplay-inspireret indsats kan styrke medarbejdergruppens faglige forståelse for de unges tanker, følelser og handlinger.
- En bedre forståelse for de unges tanker, følelser og handlinger i medarbejdergruppen kan virke generelt konfliktreducerende.
- En oplevelse af at føle sig rummet og "ok" kan åbne op for de unges tryghed, udvikling og vækst.
- Bevidst, afmålt og kvalificeret dokumentationsarbejde kan være fagligt virksomt i forhold til indsatsen for de unge.
- At sætte fokus på et nyt socialpædagogisk initiativ øger engagementet i medarbejdergruppen. Ny viden, ny lærdom og nye ambitioner på arbejdspladsen giver energi og motivation til alle.
- Et udviklingsprojekt som dette kan bidrage til at skabe en attraktiv arbejdsplads.

5 Kontekstfaktorer

Kontekstfaktorer, som forventes at kunne have særlig betydning for arbejdet med en Theraplay-inspireret indsats, er: udviklingen i...

- ...Bakkegårdens rekrutteringssituation, omfanget af sygefravær og brugen af vikarer
- ...området offentlige og politiske bevågenhed, som fx kan udløse lovgivningsændringer og/eller ændringer i Bakkegårdens driftsbetingelser
- ...karakteren af de unges retslige anbringelsesgrundlag, og dermed de muligheder og begrænsninger, dette skaber for, hvad der er muligt i tilrettelæggelsen af indsatsen på Bakkegården
- ...samspeilet med ungdomskriminalitetsnævne samt Ungekriminalforsorgen og de ungetilsynsførende
- ...rammesætning fra kommunale sagsbehandlere og ledere (hvor er fokus? Hvilke holdninger er fremherskende?)
- ...omfanget af skift i de unges sagsbehandlere
- ...Annebergparken som omgivende miljø (fx mere mondænt, mindre tolerant?)
- ...ungegruppens sammensætning med hensyn til bl.a. etnicitet, alder, køn, 'profil' osv.
- ...de unges familie- og kærlighedsliv

6 Indikatorer og datakilder

Tabellerne nedenfor giver en oversigt over elementerne i indsatsen som afsæt for en foreløbig indkredsning af indikatorer og datakilder i forbindelse med evalueringen. Termen "indikator" bruges i denne sammenhæng i en bred forståelse, og omfatter både præcist definerede kvantitative målepunkter såvel som kvalitative fokuspunkter til brug i interviewguider m.m. For at lette teksten bruger vi "den nye indsats" til at betegne Theraplay-inspireret indsats med afsæt i en neuroaffektiv udviklingspsykologisk tilgang.

6.1 Ressourcer

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Bakkegårdsens generelle faglige ekspertise ift. målgruppen	Den nye indsats' forlidelighed med og aktivering af generel ekspertise på Bakkegården	Interview Survey
Selvpsykologi som alment udviklingssyn på Bakkegården	Den nye indsats' forlidelighed med og aktivering af selvpsykologisk udviklingssyn på Bakkegården	Interview Survey
Neuroaffektiv udviklingspsykologi som faglig tilgang	Vurdering af tilgangens forlidelighed med Bakkegårdsens eksisterende tilgang	Interview Survey
Theraplay	Vurdering af Theraplay som faglig inspirationskilde: forlidelighed, udfordringer og potentialer	Interview Survey
Theraplay-inspirerede metoder og redskaber	Udviklede metoder og redskaber: antal og art; vurdering af metoder og redskaber: anvendelighed, udfordringer og potentialer	Skriftligt materiale Interview Survey
Neuroaffektiv Analyse (NAA)	Vurdering af NAA som redskab i forhold til eksisterende tilgange og indsatser på Bakkegården: forlidelighed, udfordringer og potentialer	Interview Evt. survey
Tilstrækkelig tid hos involverede fagpersoner	Oplevet engagement og tilstrækkelighed af allokeret tid over projektperioden	Interview Survey
Tilstrækkelig ledelsesmæssig understøttelse	Oplevet engagement og tilstrækkelighed af allokeret tid over projektperioden	Interview Survey
Uddannede interne specialister ift. neuroaffektiv tilgang og Theraplay-inspireret indsats	Omfang og art af intern specialistbistand til afdelinger/enheder; vurdering af de interne specialisters forudsætninger for og engagement i at udfylde en rådgivnings- og sparringsfunktion	Aktivitetsopgørelser Interview Survey

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Ekstern faglig specialist (undervisning, rådgivning, sparring, supervision)	Omfang og art af eksterne specialitydelser; vurdering af den eksterne specialists forudsætninger for og evne til at udfylde en undervisnings-, rådgivnings- og sparringsfunktion	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Løbende proces- og implementeringsfacilitering	Oplevelse af processtøttens tilstrækkelighed, relevans og faglige kvalitet (intern og ekstern)	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Afsatte midler til anskaffelser i forbindelse med aktiviteter med de unge	Vurderet tilstrækkelighed af de afsatte midler set ift. behovet	Interview Evt. survey
Løbende adgang til tidstro, relevante, valide data	Oplevelse af datas tilgængelighed, kvalitet, relevans og anvendelighed	Dataoversigter Interview Evt. survey

6.2 Aktiviteter

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Uddannelse af medarbejdere og interne specialister i neuroaffektiv tilgang, Theraplay-inspireret indsats og Neuroaffektiv Analyse	Erfaringer med uddannelsesaktiviteter: omfang, art, faglig relevans og værdi, engagement m.m.	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Udvikling og tilpasning af neuroaffektiv tilgang til Bakkegården	Lokal implementering af neuroaffektiv tilgang: proces, erfaringer, faglig betydning, engagement m.m.	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Udvikling og tilpasning af Theraplay-inspirerede metoder og redskaber til Bakkegården	Lokal implementering af Theraplay-inspireret indsats: proces, erfaringer, produkter, faglig betydning, engagement m.m.	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Den nye indsats' afstemning med og integration i eksisterende faglige tilgang og indsatser ("røde tråd")	Vurdering af den nye indsats set i forhold eksisterende faglighed tilgange og indsatser: afstemthed og integration	Interview Survey
Løbende ledelsesmæssigt fokus på og dagsordenssætning af den nye indsats	Erfaringer med ledelsesopbakning til implementering af den nye indsats: omfang, art, faglig betydning, engagement m.m.	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Intern og ekstern procesunderstøttelse af projektforløb	Erfaringer med processtøtte til implementering af den nye indsats:	Aktivitetsopgørelser Interview Survey

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
	omfang, art, faglig betydning, engagement m.m.	
Løbende datadreven refleksion, læring og faglig udvikling	Karakter og omfang af samt erfaringer med datadrevet refleksion; individuelt, kollegialt, organisatorisk, ledelsesmæssigt.	Aktivitetsopgørelser Interview Survey
Skabelse og dokumentation af Theraplay-inspirerede mødeøjeblikke (planlagte og spontane) i nærmeste udviklingszone	Karakter og omfang af interventioner; erfaringer, faglig betydning, engagement m.m.	Aktivitetsopgørelser Test- og læringskort Evt. Sensus-notater Interview Survey
Observation, scoring og analyse samt indsatsudvikling med Neuroaffektiv Analyse	Lokal implementering af NAA: proces, omfang, erfaringer, faglig betydning, engagement m.m.	Opgørelse af NAA-anvendelse Interview Survey
Opfangning og nedskrivning af små eksempler på Theraplay-inspirerede møder med de unge	Erfaringer med opsamling af eksempler: proces, omfang, art, faglig værdi, udfordringer m.m.	Mødeeksempler Interview Survey
Kategorisering og formidling af faglige eksempler	Erfaringer med kategorisering og formidling af eksempler: proces, faglig værdi, udfordringer m.m.	Procesdokumentation Interview Survey

6.3 Resultater for de unge

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Oplevelse af i højere grad at blive rummet og forstået af fagpersoner	Den enkelte unges oplevelse af udvikling i fagpersoners evne til at rumme og forstå vedkommende	Interview
Tilegnelse af nye hensigtsmæssige handlestrategier	Unges oplevelse af udvikling i egen evne til at mestre forskellige udfordringer Fagpersoners vurdering af udvikling i unges handlestrategier	Interview Survey
Bedre håndtering af følelsesmæssigt svære situationer	Udvikling i evne til at håndtere følelsesmæssigt svære situationer: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Scoring med Neuroaffektiv Analyse	Interview Survey NAA-data over tid
Øget evne til at gå ind i en ny situation med positive forventninger	Udvikling i evne til at gå ind i en ny situation med positive forventninger:	Interview Survey

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
	<ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	
Bedre håndtering af stressfyldte situationer	Udvikling i evne til håndtering af belastning eller stress: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey
Part i færre konflikter i dagligdagen	Udvikling i evne til at undgå at blive part i konflikter: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Scoring med BVC-instrument	Interview Survey BVC-data
Styrket evne til følelsesmæssig selvregulering	Udvikling i evne til følelsesmæssig selvregulering: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Scoring med Neuroaffektiv Analyse	Interview Survey NAA-data over tid
Øget tilknytningsevne	Udvikling i evne til at danne gode, trygge relationer til andre: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Scoring med Neuroaffektiv Analyse	Interview Survey NAA-data over tid
Øget mentaliseringsevne	Udvikling i evne til at forstå andres mentale tilstande (følelser, tanker, ønsker m.m.): <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey
Mere positivt selvbillede	Udvikling i selvbillede: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey
Styrket selvværd	Udvikling i selvværd: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey
Reduktion eller ophør af problemskabende adfærd	Udvikling i omfang af problemskabende adfærd: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Registrering af konfliktrelaterede magtanvendelser	Interview Survey Data vedrørende magtanvendelser
Øget generel trivsel	Udvikling i generel trivsel: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
	Selvrapporteringsspørgsmål om trivsel	Løbende selvrapportering af trivsel
Styrkede sociale kompetencer	Udvikling i evne til generelt at mestre sociale situationer og relationer: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering Scoring med Neuroaffektiv Analyse	Interview Survey NAA-data over tid
Øget deltagelse i konstruktive sociale relationer	Udvikling i deltagelse i sociale situationer og relationer: <ul style="list-style-type: none"> Egen vurdering Fagpersoners vurdering 	Interview Survey

6.4 Resultater for den enkelte fagperson

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Bedre forståelse for de unges tanker, følelser og handlinger	Udvikling i forståelse af den enkelte unge; individuelt og kollegialt	Interview Survey
Øget erkendelse af egne følelser, signaler og handlinger i relationer og situationer	Udvikling i selvindsigt ift. egne følelser, signaler og handlinger	Interview Survey
Styrket evne til at udpege den unges aktuelle nærmeste udviklingszone	Udvikling i evne til udpegning af den enkelte unges nærmeste udviklingszone; individuelt og kollegialt	Interview Survey
Øget mentaliseringsevne	Udvikling i evne til at forstå andres mentale tilstande (følelser, tanker, ønsker m.m.)	Interview Survey
Styrket evne til at forudse og undgå konfliktoptrapning	Udvikling i evne til at forudse og undgå konfliktoptrapning; individuelt og kollegialt	Interview Survey
Mestring af en ny, effektiv interventionsform	Vurdering af den nye indsats: nyhedsværdi og faglig betydning, potentiale, udfordringer; vurdering af eget niveau af mestring ift. den nye indsats	Interview Survey
Øget generel mestring ift. de unge, fagligt og relationelt	Udvikling i generel mestring i forhold til de unge; fagligt, relationelt	Interview Survey

6.5 Resultater for organisationen og det faglige miljø

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Øget evne til bevidst og fagligt virksomt dokumentationsarbejde	Udvikling i evne til bevidst og fagligt virksomt dokumentationsarbejde; individuelt, kollegialt, organisatorisk	Interview Survey
Øget faglig og kollegial bevidsthed om virksomme virkemidler i relationen	Udvikling i bevidsthed om virksomme virkemidler i relationen; individuelt, kollegialt	Interview Survey
Udvikling af et fagligt og socialt miljø, som skaber øget tryghed for alle	Udvikling i oplevet tryghed i det faglige og sociale miljø; egen, andres	Interview Survey
Forbedret arbejdsmiljø: Medarbejdertrivsel, arbejdsglæde, reduceret konfliktniveau og sygefravær	Oplevet betydning for medarbejdertrivsel, arbejdsglæde, konfliktniveau og arbejdsmiljø Trivselsmålingsskema Registreringer af konfliktrelaterede magtanvendelser Registreringer af sygefravær, medarbejderomsætning og relevante arbejdsskadesager	Interview Survey Trivselsmålingsdata Data vedrørende magtanvendelser Data vedrørende sygefravær, medarbejderomsætning og arbejdsskader
Implementering af en bæredygtig, vidensbaseret pædagogisk indsats med effekt og kvalitet	Vurdering af implementeringsmæssig målopfyldelse; udbredelse, kvalitet, konsistens Vurdering af indsatsen; faglig betydning, bæredygtighed, ressourceanvendelse m.m.	Interview Survey

6.6 Kontekstfaktorer

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Bakkegårdsens rekrutterings- og bemandingssituation	Registrering af vikarforbrug Udvikling i bemandingssituationen i afprøvningsperioden	Data vedrørende vikarforbrug Interview
Bakkegårdsens driftsbetingelser (lovgivning m.m.)	Udvikling i driftsbetingelser i afprøvningsperioden	Lovgivning Interview
Karakteren af de unges retslige anbringelsesgrundlag	Udvikling i karakteren af de unges retslige anbringelsesgrundlag i afprøvningsperioden; muligheder og begrænsninger ift. den nye indsats	Interview

Element	Indikatorer/fokuspunkter	Mulige datakilder
Samspil med ungdomskriminalitetsnævne samt Ungekriminalforsorgen og de ungetilsynsførende	Udvikling i samspillet i afprøvningsperioden; muligheder og begrænsninger ift. den nye indsats	Interview
Rammesætning fra kommunale sagsbehandlere og ledere (fokus, holdninger, sagsbehandlerskift m.m.)	Udvikling i kommunernes rammesætning i afprøvningsperioden; muligheder og begrænsninger ift. den nye indsats	Interview
Annebergparken som omgivende miljø	Udvikling i Annebergparken som omgivende miljø i afprøvningsperioden; muligheder og begrænsninger ift. den nye indsats	Interview
Ungegruppens sammensætning med hensyn til bl.a. etnicitet, alder, køn, 'profil' osv.	Udvikling i ungegruppens sammensætning i afprøvningsperioden; muligheder og begrænsninger ift. den nye indsats	Opgørelser Interview

7 Appendiks A: Principper for den nye indsats

Nedenfor giver vi en uddybende beskrivelse af de otte overordnede principper for den nye ungeindsats på Bakkegården. De første tre principper udspringer af den neuroaffektive tilgang.

Princip nr. 1: Kom på 'bølgelængde'

Tag som voksen/fagperson ansvar for at muliggøre aktiviteter, der skaber en samregulerende kontakt på mikroniveau gennem autentisk engagement og nærvær.

Princip nr. 2: Skab skræddersyet indsats 'i øjenhøjde'

Målet for den voksne/fagpersonen er at skabe et møde i øjenhøjde, som starter der, hvor den unge er i netop det øjeblik. Han/hun er opmærksom på den unges udviklingsniveau og -behov, men også på den unges 'dagsform'. Ingen må lide skade i forbindelse med samværet.

Princip nr. 3: Brug dig selv

Tilstanden i den voksne/fagpersonens eget nervesystem er lige så vigtig som aktiviteten. Der foregår en samtidig regulering på såvel autonomt som limbisk niveau. Han/hun er dermed sit eget 'redskab'; trækker på sig selv. Han/hun spørger sig selv, "hvordan bliver jeg i stand til at falde ind i dette?"

De resterende fem principper udspringer af inspirationen fra Theraplay (jf. de "essentielle kvaliteter i relationen" i Theraplay-konceptet).

Princip nr. 4: Anlæg en legende tilgang

I udmøntningen af alle de nedenstående principper indtager den voksne/fagpersonen en legende position og tilgang. Med den legende tilgang inviterer den voksne til humoristisk, kreativt og opfindsomt samvær. Samværet tages ikke unødigt alvorligt, og det hviler på ligeværdighed.

Princip nr. 5: Skab struktur

Den voksne/fagpersonen er trygt guidende; sørger for forudsigelighed og rammesætning; afpasser tiden.

Princip nr. 6: Vis og skab engagement

Den voksne/fagpersonen tager teten og skaber kontakt med fantasi og kreativitet. Han/hun er *tilpas* insisterende og muliggør, at mønstre kan brydes. Han/hun bringer vitalitet ind i mødet med den unge.

Princip nr. 7: Giv omsorg

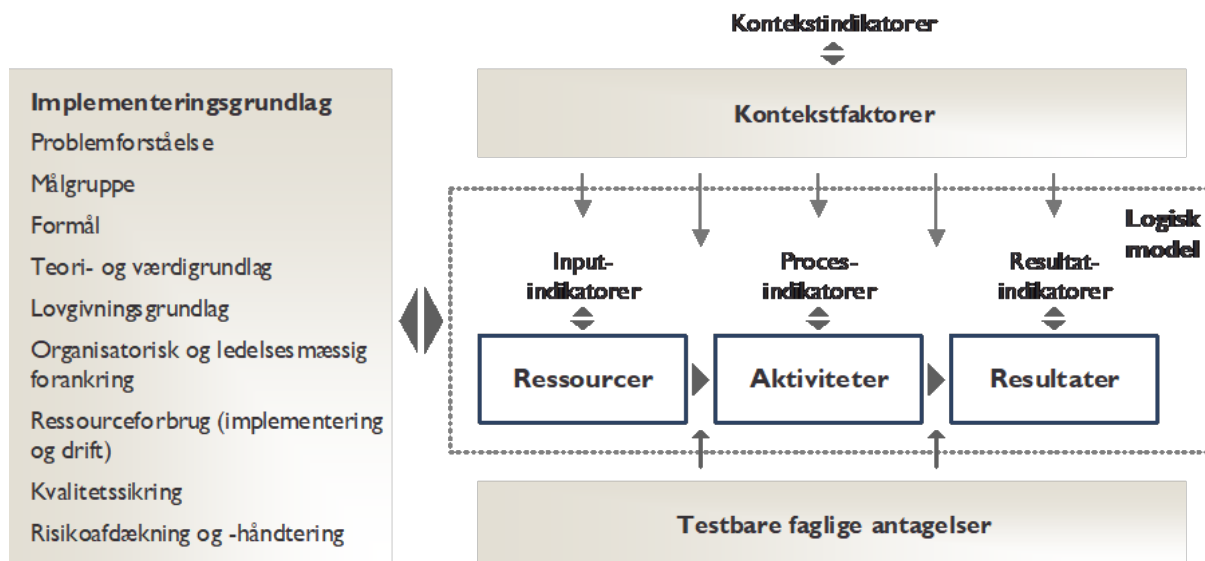
Den voksne/fagpersonen er opmærksom på at møde 'det hele menneske' – herunder sansehjernen. Han/hun adresserer kroppen og hjælper den unge med at regulere indre spændingstilstande. Det legende møde indebærer kropslige oplevelser.

Princip nr. 8: Skab udfordringer

Den voksne/fagpersonen arbejder på at styrke den unges tillid til egen mestring; den unges oplevelse af at kunne noget. Han/hun muliggør mødeøjeblikke præget af tilpasse udfordringer (i nærmeste udviklingszone), som indebærer berøring/fysisk kontakt, og som tillader, at man kan fjerne, være sårbare sammen osv.

8 Appendiks B: Hvad er indsatssteori?

En indsatssteori er en struktureret indholdsbeskrivelse af en faglig indsats, der bl.a. kan understøtte implementeringsprocesser og fungere som afsæt for udformning af evalueringsdesign, -spørgsmål, og -indikatorer. Figuren nedenfor illustrerer DEFACTUM's indsatssteorikoncept, som er lagt til grund i dispositionen af resten af papiret.⁵

Afsættet for indsatssteorien er en beskrivelse af **implementeringsgrundlaget**. Denne del af indsatssteorien afklarer indsatsens problemforståelse, målgruppe, formål, lovgivningsgrundlag, forankring osv. Implementeringsgrundlaget tydeliggør generelt, inden for hvilke overordnede rammer og med hvilket fokus indsatsen skal gennemføres.

De forventede sammenhænge i indsatsens faglige kerne beskriver man i visuel form som et flowdiagram – en **logisk model**. De kausale forbindelser er illustreret som pileforbundne kasser med et logisk og tidsligt forløb fra venstre mod højre. Den logiske model viser, hvordan man omsætter ressourcer (dvs. personaleressourcer, kompetencer, metodekoncepter, faglige redskaber, it, lokaler osv.) til aktiviteter (dvs. faglige handlinger, dialog- og samarbejdsformer, arbejdsgange osv.), som på sin side skal give anledning til bestemte forventede resultater for indsatsens målgrupper på kort, langt og eventuelt mellemlangt sigt.

Det tredje led i konceptet er indsatsens **faglige antagelser**. Det vil sige en uddybning af, hvorfor vi tror, at vores ressourcer og aktiviteter vil føre til de ønskede effekter. Hvori består den virksomme kerne i indsatsen? Hvad er de virksomme elementer? Man bør formulere antagelserne i en form, der er testbar i størst mulig grad. Man kan fx spørge sig selv, hvordan man ville kunne se det i praksis, hvis antagelsen *ikke* bliver bekræftet.

Det sidste element i en indsatssteori er en beskrivelse af væsentlige **kontekstfaktorer**, dvs. omgivelserforhold, der ikke som sådan er en del af selve indsatsen. Det kan fx være overordnet ledelsesopbakning, organisatoriske og faglige rammer, eksterne interessenters handlinger, konkurrerende eller måske understøttende tiltag, lovgivning, samfundsmæssige strømninger og konjunkturer osv. Det er vigtigt at opbygge

⁵ Konceptets elementer samt dets forsknings- og vidensgrundlag er indgående beskrevet i dette metodenotat: www.defactum.dk/publikationer/showPublication?publicationId=971&pageId=309986

nuancerede forventninger til og viden om indsatsens omgivelser, da disse kan virke både hæmmende og fremmende for målopfyldelsen. De kontekstfaktorer, som bør beskrives i en solid indsatssteori, er derfor i første række de forhold i indsatsens omgivelser, som (1) kan udvise dynamik (forandre sig), og (2) ad den vej udøve væsentlig indflydelse på arbejdet med indsatsen – udsigten til at lykkes med implementering og faglig målopfyldelse. At have identificeret vigtige kontekstfaktorer er første nødvendige skridt i retning af at tage bedst muligt højde for dem.